

kadınların sesi

ilerici kadınlar derneği yayın organıdır

MART 1976
YIL : 1 SAYI : 8

ANALAR : GÖREV BAŞINA !

Geçtiğimiz günlerde Ankara'da çocuklarımızın can güvenliğinin sağlanması için analar bir miting yaptılar. Çocuklarının artık öldürülmemesini, can güvenliğinin sağlanmasını isteyen yürekleri yanık analar bu gidişe bir son verme zamanının geldiğini, bunun için mücadele edeceklerini haykırdılar.

Derneğimizin de katıldığı «Evlât Acısına son» mitinginde genel başkanımız Beria Onger yaptığı konuşmada öldürme olaylarının ve faşist baskıların nedenlerine değinerek şunları söylemiştir:

«Bugün buraya gencecik delikanlıların, fidan gibi kızların sokak ortasında kurşunlanmasına, çoluğumuzun, çocuğumuzun öldürülmesine dur demek için toplandık. Bugün buraya çocuk-

Kızlarımızı, oğullarımızı yerlerde sürünsünler diye okula göndermiyoruz.

larımız bir daha öldürülmesin diye toplandık. Artık ülkemizde can güvenliği kalmadı.

Her öğretim kademesinde ortaokullarda, liselerde, yüksek okullarda, iş yerlerinde, fabrikalarda, sokak ortasında gün geçmiyor ki bir cinayet işlenmesin.

Bizler evlâtlarımızı okumaya gönderiyoruz, öldürülmeye değil; çocuklarımız okula gidince bugün eve sağ dönecek mi diye, soruyoruz kendimize. Dışımızdan, tırnağımızdan artırıp okumaya gönderdiğimiz çocuklarımız kendilerini devlet güvenlik kuvvetlerine yardımcı ilân eden bir avuç faşist komando tarafından pervasızca kurşunlanıyor.

Ama bugün biz artık yeter diyoruz, gözümüzün önündeki perdeyi kaldırdık. Gün, gibi açık

olan bir gerçek varsa o da şudur: Ülkemizde can güvenliği kalmamıştır ve bundan Milliyetçi Cephe sorumludur.

Çocuklarımızın yaşayabilmesi için bu iktidar bir an evvel çekilip gitmelidir. Can güvenliğimiz için, okullarda özgür eğitim için bu iktidarın bir an evvel çekilip gitmesi gerekir. Çoluğumuzun çocuğumuzun canını korumak ise en başta biz anaların görevi. Çocuklarımız bir daha vurulmasın diye, güvenlikle okula gidip gelebilsinler diye, sömürsüz ve barış içinde bir dünya için bugünden yarınlar için birleşelim. Evlâtlarımızın acısını bir ağır taş gibi bağrımıza basarak, göz yaşlarımızı içimize akıtarak değil. Gün o gün değil, sessizce yas tutmak günü değil.

Analar size sesleniyoruz, çocuklarımız bir daha öldürülmesin diye, güvenlikle okullarına gidip gelebilsinler diye sömürsüz ve barış içinde bir dünya

için görev başına.»

Evet; görev biz analara düşüyor.

Her okulda lisesinden üniversitesine dek tüm ana babalar siper etsinler gövdelerini. Onları vurmak için bize vursunlar. Geleceğimiz çocuklarımız değil midir?

Gencecik çocukların canına hiç acımadan kıyanlardan kim sorumlu? Can güvenliğimizi koruyacak devlet kuvvetleri nerede?

Ülkemizde can güvenliğinin tekrar yerleşebilmesi için istediğimiz halktan yana demokratik bir iktidarı kurmak için çalışalım.

Bilelim ki bizlerin katkısı olmadan isteklerimiz gerçekleşmez. Bunun için söylediklerimizin lâfta kalmayıp hayata geçirilmesi gerekir.

Her türlü yasal haklarımızı kullanarak mücadele edelim bu azılı faşist güçlerle.

BAŞYAZI

8 Mart Dünya Kadınlar Günü Hepimize kutlu olsun

Bundan 66 yıl önce 1910 yılında Kopenhag'da toplanan Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı'nda her yılın 8 Mart'ının Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanmasına karar verildi. 8 Mart, kadınların kurtuluş mücadelesi ile toplumun kurtuluş mücadelesinin elele yürüdüğü, emekçi kadınların, işçi kadınların demokratik ve sosyal kazanımlarının vurgulandığı tarihi bir gündemdir. Bu gün, aynı zamanda, New York'da Tekstil işçisi kadınların sendikalaşma ve oy hakkı istekleri için mücadeleyi başlattıkları gündür. Bütün dünya işçi ve emekçileri tarafından desteklenen 8 Mart, o gün bu gündür dünya kadınlarının ve emekçilerinin kurtuluş mücadelesi ile sınıksız bağlanmıştır.

19. yüzyılın başlarında yalnız Amerika'da değil, Finlandiya ve Çarlık Rusya'sın da ekonomik ve demokratik çıkarları için savaşan kadınlar 8 Mart 1917'yi ekmek, barış ve özgürlük sloganları ile kutladı. 8 Mart, savaş yıllarında, kadınların mücadelelerinde savaşa, ırkçı ve gerici Hitler faşizmine karşı bir öz taşırken, savaştan sonra barış için, silâhsızlanma ve insanlığın ebedî umudu bir «dünya barışı» için, mücadelede yeni bir inanç ve güç kaynağı olmuş ve olmaktadır.

Günümüzde ise 8 Mart, silâhlanma yarışına karşı ve barış için mücadelede tüm dünya kadınlarının barıştan, eşitlikten ve ilerlemeden yana güçleri göreve çağırma günüdür. Bugün, her zamankinden daha çok, dünya barışını kurma ve koruma koşulları vardır.

Bu koşullar uluslararası alanda insanlara yeni güven ve umutlar yaratmaktadır. İnsanlık tarihinin bin yıllık geçmişinde, sadece 300 yıl barışın hüküm sürdüğünü ve bugüne dek 500 milyon insanın savaşlarda öldüğünü düşününce, barışın ve savaş hazırlığı olmamasının önemli daha iyi anlaşılabilir. Dünyanın bir çok yerinde devam eden savaşlar ve emperyalist güçlerce teşvik edilen silâhlanma yarış, ülkemizi olduğu kadar, dünyamızın geleceğini de yakından ilgilendirmektedir. Faşizm, militarizm, gerici, ırkçı rejimler ve emperyalizm tarafından heraretle savunulan silâhlanma, ülkemiz halkı ve dünyamız için ağır bir yükür.

Birçok ülkede ve bu arada ülkemizde artan hayat pahalılığı, işsizlik, enflasyon ve ekonomik krizler, silâhlanma yarışının mirasıdır. Birçok halklar için kıyım olan, fakirliğin, gıdasızlığın ortadan kaldırılması için, silâhlanma yarışına son verme, uluslararası alandaki politik yumuşamayı askersel yumuşama ile tamamlama, barış için mücadelenin ön koşullarıdır. Silâhlarından arınmış bir dünyaya, bugün dünden daha yakın olduğumuzdan, yaşama can veren analar olarak,

— Çocuklarımızın savaştan korunması ve onlara barış içinde mutlu bir gelecek hazırlanması,

— Bütün nükleer ve yığınsal imha silâhlarının yasaklanması,

— Genel ve tam silâhsızlanmanın sağlanması,

— Ülkemizi silâhlanma yarışına iten, gerilimi arttıran askeri bloklardan çıkılması İSTİYORUZ.

Ancak tüm barışçı güçlerin ve her dilden, her ırktan, her renkten kadınların dayanışması birliği, sömürü, açlık, yoksulluk, saldırı ve sömürgeciliğin olmadığı ve olamayacağı yeni bir dünya yaratabilir.

YAŞASIN DÜNYA KADINLARININ DAYANIŞMA VE DOSTLUK GÜNÜ 8 MART!
YAŞASIN BARIŞ!

Silahlanmaya Hayır

MC iktidarının bütçe tasarılarının meclislerden geçtiği şu günlerde, dünya kamu oyunu ve Türkiye'yi etkileyen «bir rüşyet olayı» bütün dikkatimizi yeniden silâh tekellerine çekti. Yeryüzündeki tüm ilerici ve barışsever güçler savaşlara karşı mücadele ederken, kapitalist ülkelerin tahrik ettikleri silâhlanma yarışına bugün ülkemizin de dahil olduğu az gelişmiş ülkeler de katılıyor. Örneğin ülkemiz de dar ekonomik olanaklarına rağmen dev silâh tekellerine milyarlık siparişler veriyor. Türkiye kapitalist ülkeler arasında savunma harcamalarına en fazla para ayıran ülkelerin başında gelmektedir. Bütçenin %40'ına yakın bir miktarı (30—40 milyar) savunma giderlerine ayrılmış durumdadır. Son bütçede de savunmaya 13,5 milyarlık bir ek ödenek verilmesi kararlaştırılmıştır. Eğitim, sağlık gibi temel sorunlara gereken önem gösterilmezken hal-

kımızın yarattığı milyarlarca liralık değerler, silâh tekellerine aktarılıyor. Örneğin daha kısa bir süre önce Türkiye 40 Fentom uçağı almak için harekete geçmiştir.

Tabil bütün bu silâhlanmaya ayrılan harcamaların ağır yükünü emekçi halkımız vergiler, yeni yeni zamalar yoluyla çekiyor. Silâhlanmaya ayrılan her kuruş, onların ekmeğinden koparılan bir lokmaya bedel olmaktadır. Sadece bununla da kalmıyor emekçilerin çilesi; savaşlarda canlarını da kaybediyorlar, geride anılarını, karılarını, çocuklarını, kardeşlerini, gözleri yaşlı sefalet ve açlığa bırakarak..

Bütün bu nedenleri göz önüne alarak, bizler, özellikle emekçi kadınlar savaşlara karşı mücadele edelim. Çocuklarımızı silâhsız bir dünya bırakmak için birleşerek barış bayrağını açalım!...

İşte bir eşitlik savaşçısı kadın cezalandırılmaya götürülüyor. Onların bu fedakâr mücadeleleri ile bu günlere gelindi.

«81 milyon kadın adına bizler, kadınların ekonomik, politik, demokratik ve sosyal haklarını savunacağımıza, gelecek kuşakların ve çocuklarımızın mutlu ve özgür gelişmelerini sağlayacak zorunlu koşulları yaratmak, dünya üzerinden faşizm bütün biçimleriyle ebediyen silininceye ve tüm dünyada gerçek bir demokrasi kuruluncaya dek, yorulmak bilmeksizin mücadele edeceğimize, dünya üzerinde sonsuz bir barışın egemen olması için durmaksızın savaşacağımıza AND İÇERİZ.»

İngiliz işçi ve emekçi kadınlarının verdikleri mücadeleden tarih yaprakları arasından bulduğumuz bu fotoğraf, yaptıkları bir yürüyüşte çekilmiş.

Kadınların Kurtuluş Mücadelesinin Tarihçesi

Bugün kadınlar, özellikle emekçi kadınlar, bütün dünyada, özgürlük, eşitlik, barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme için mücadele ediyorlar. Aslında bu mücadele yüzyıllardır devam ediyor. Günümüzde sömürünün olmadığı toplumlarda kadın, tüm yasal ve demokratik haklarını elde etmiş, gerçek eşitlik için, yani kadın erkek eşitliğinin hayata geçirilmesi için ona tüm olanaklar sağlanmıştır. Ancak, kapitalist ülkelerde, hatta en gelişmişlerinde bile kadın, uğruna yıllardır savaşığı hakların birçoğunu elde edememiştir. Üretim araçlarının ortak mülkiyetinin bulunduğu, sömürünün olmadığı ilk toplumlarda, kadınlar ve erkekler, toplumun özgür ve eşit üyeleriydiler. Bireysel mülkiyetin ortaya çıkışı ve kölelik düzeninin kurulması ile birlikte, kadınlar özgür ve eşit durumlarını kaybettiler; kölelerin köleleri oldular.

Derebeylik sisteminin sonlarında, feodalizme karşı verilen savaşta o zaman ilerici nitelikte olan buruvazi ile birlikte emekçiler ve kadınlar, eşitlik, insan hakları ve özgürlük için mücadele ettiler. Fransız Burjuva Demokratik Devrimine kadınlar aktif olarak katıldılar. Ancak, devrimden sonra İnsan Hakları Beyannamesi yayınlanınca birçok kadın, bu hakların erkeklerle özgü olduğunu farkına vardı. (Aslında bu haklar yalnızca egemen sınıfların

erkekleri içindi.) 20 Ekim 1793 de kadın hareketinin öncülerinden Olympe de Gauges, Rose Lacombe, birçok kadınla birlikte, hazırladıkları Kadın Hakları Beyannamesini yayınladılar. Fakat ilk kadın hareketinin bu yürekli, fedakâr yöneticileri, mücadelelerinin karşılığını boyunları 'giyotinde vurularak hayatlarıyla ödeler.

Tüm dünyada kadın hareketleri gelişmeye devam ederken Amerika'da 8 Mart 1857'de New York'da konfeksiyon ve dokuma sanayinde çalışan kadın işçiler, eşit işe eşit ücret ve bir iş gününün 10 saate indirilmesi için grev yaptılar.

1871'de Paris Komünü'nde, Parisli emekçi kadınlar, sokaklara barikatlar kurdular, erkeklerle birlikte yiğitçe, burjuvazinin saldırısına karşı Paris'i savundular; bu uğurda can verdiler. Çoğunluğu işçi, onbinlerce kadın Versailles'a kafa tuttular.

Demokratik kadın hareketi özellikle 1900'lerden sonra gelişmeye başladı. 1905 Ekim'inde yapılan genel grev ve Rus burjuva demokratik devriminin etkileri Finlandiya'da 25 kadının meclise girmesine olanak verdi. 1908'de kadınların yaptığı gösterilerde ise, İngiltere'de Emmeline ve Christabel Pankhurst ve Flora Drummond, Trafalgar Meydanındaki bir toplantıdan sonra tutuklandılar.

Bu büyük gösteriden sonra İngiltere'de kadınlar, seçme ve seçilme hakkını elde ettiler. Kapitalizmin gelişmesiyle, kadın-erkek emekçilerin sayısının artması kadın hareketini de etkiliyor ve bu hareket daha demokratik ve toplumsal bir öz kazanıyordu. 1908 de yaptığı kongrede Amerikan Sosyalist Partisi, şubatın son pazar günü, kadın hakları için gösteri yapmayı kararlaştırdı. 27 Şubat 1909 dakı bu hareket, emeglin sömürüsüne karşı olan karakteriyle bundan evvelkilerden ayrılıyordu. 1910 yılında Danimarka'nın Başkenti Kopenhag'da yapılan sosyalist kadınlar toplantısında, Alman kadın emekçisi Clara Zetkin'in önerisi üzerine, 8 Mart «uluslararası kadınlar günü» olarak ilân edildi. Ve bu gün ilk olarak 1911'de birçok ülkede, özellikle Amerika ve Almanya'da kutlandı. Rusya'da 8 Mart 1914 de, Petersburg'da yiğit ve fedakâr sosyalist kadınlar Nadejda Krupskaya ve Inessa Armand emekçi kadınlara seslenecek «İşçi Kadın» adlı derginin ilk sayısını çıkardılar. Bu yiğit kadınlar «emekçi kadınların kurtuluşunun, emekçi kadınların kendilerinin bir sorunu olduğunu», ancak kadınların kurtuluşunun, toplumda sömürünün ortadan kaldırılmasıyla mümkün olacağını biliyorlardı. Yine biliyorlardı ki, kadınlar katılmadan değil sömürüye karşı verilen mücadele, gerçek bir demokrasi için

verilen mücadele bile başarıya ulaşamaz.

Tüm bu tarihsel mücadeleler sonunda, demokratik kadın hareketi, giderek uluslararası bir nitelik kazanmıştır.

DDKF

İkinci emperyalist dünya savaşında Alman faşizminin getirdiği yıkım ve acılar, dünya kadınlarının, savaşa, faşizme ve emperyalizme karşı dayanışmalarını gerektirdi. Ünlü Fransız toplumcusu bayan Eugenie Cotton Fransa Kadınlar Birliği başkanı olarak bütün dünya kadınlarının büyük bir örgüt etrafında birleşmesini önerdi. Böylece 1945 yılının 28 Kasım 14 Aralık tarihleri arasında yapılan D.D.K.F. nun kuruluşu kongresine 40 ülkeden 81 milyon kadını temsilen 181 kadın örgütünün delegeleri katıldı. Bu kongrede delegeler bir eylem programı yaparak bunu gerçekleştirmeye anı içtiler:

«81 milyon kadın adına bizler, kadınların ekonomik, politik, demokratik ve sosyal haklarını savunacağımıza, gelecek kuşakların ve çocuklarımızın mutlu ve özgür gelişmelerini sağlayacak zorunlu koşulları yaratmak, dünya üzerinden faşizm bütün biçimleriyle ebediyen silininceye ve tüm dünyada gerçek bir demokrasi kuruluncaya dek, yorulmak bilmeksizin mücadele edeceğimize, dünya üzerinde sonsuz bir barışın egemen olması için durmaksızın sa-

vaşacağımıza AND İÇERİZ.»

D.D.K.F. nin girişimiyle yapılan toplantılarda, dünyanın dört bir köşesinden gelen kadınlar, ülkelerinin sorunlarını dile getiriyorlar, tartışıyorlar, ülkelerindeki demokratik kadın hareketini, dünya demokratik kadın hareketi ile bütünleştiriyorlar. 1975 yılı da yine D.D.K.F. nin önerisi ile Birleşmiş Milletler Teşkilatı tarafından Kadınlar yılı olarak ilân edildi. Kadınlar yılında Amerika Kıtası Kadın Örgütlerinin katıldığı bir seminer, Mexico'da Dünya kadınlar forumu, Kazakistan'ın başkenti Alma Ata'da Asyadaki kadın örgütlerinin katıldığı bir seminer, Minsk'de uluslararası bir kadın toplantısı ve Demokratik Alman Cumhuriyetinin başkenti Berlin'de Dünya Kadınlar kongresi yapıldı.

1975 yılının 19 Haziran - 2 Temmuz günlerinde Mexico'da toplanan Dünya Kadınlar Forumu'nda «eşitlik, barış, ilerleme» ilkeleri bir kere daha vurgulanmış ve 1975-1985 yıllarını kapsayan bir eylem programı kabul edilmiştir.

Dünya Kadınlar Yılında ülkemizde de bu mücadelenin somut bir ürünü olarak İlerici Kadınlar Derneği kurulmuştur.

Dünya Kadınlarının bugüne kadar vermiş olduğu demokratik mücadeleyi kendine örnek alan İlerici Kadınlar Derneği olarak tüm kadınlarımızı saflarımıza katılmağa çağırıyoruz...

Yurdumuzda evlenmeler

Ya beşik kertmesi denen, kız çocuğu doğar doğmaz alınır satılır mal bellenen usulle yapılır,

Ya gene bu alınıp satılma anlayışı yüzünden kızlar büyüdükten sonra en uygun fiyatı verene devredilir.

Ya sevdiği tarafından bu başlık parası ödenmeyen kız kaçırılır, erkek yakalanır hapislere kız mahzun gerilerde sürünür.

ÖRNEK ALACAĞIMIZ KADINLAR

Eugenie Cotton, Lenin Barış
Ödülü'nü alırken

Barişa, Bilime, Çocukların Mutluluğuna Adanmış Bir Yaşam: EUGÉNIE COTTON

Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu'nun, Dünya Başş Konseyinin kurucularından ve yine Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu'nun 20 yıldan fazla başkanlığını yapan Eugenie Cotton 1882 yılında Fransa'da doğdu. O dönemde pek az genç kızın devam edebildiği Sevr Eğitim Koleji'ne girdi. Kolejin hocaları arasında radyumu bulan Marie Curie, Paul Langevin gibi değerli bilim adamları bulunuyordu. Eugenie Cotton bilimi insanlığın hizmetine sunmak gayesiyle büyük çalışmalarda bulunan bu araştırmacılarla birlikte çalıştı. Fizik öğrenimi gördü ve okulu bitirdikten sonra Marie Curie'nin isteği üzerine aynı okulda öğretmen olarak çalışmaya başladı. Ölüncüye dek Sevr Eğitim Koleji'nin onur başkanı idi. Daha sonra yine bir bilim adamı olan Aime Cotton'la evlendi. Ancak o yıllarda da bilimsel araştırmaların geliştirilmesinin, insanlığın ilerlemesi; barış için faydalı olmasını düşünüyordu. Daha sonra yaşamının en büyük uğraşı haline gelecek Fransız Kadınlar Birliği ve Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonundaki çalışmalarında da atomun, radyumun v.b. yeni bilimsel bulguların, savaşlar yerine insanlık hizmetinde kullanılmasının dünyanın çehresini ne denli değiştireceğini sık sık vurguladı. İkinci dünya savaşı sırasında Fransa faşist nazilerce işgal edilince o da her yurtsever Fransız gibi direniş hareketine katıldı. Savaşın sona Fransız Kadınlar Birliğine girdi. Savastan en çok acı çekenlerin kadınlar olduğunu gören faşizmin bir daha gelmemesi ve gelecek nesillerin kurtarılması için, 1945'lerde Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonunun kurulmasına önyak oldu. Dünyanın en büyük kadın federasyonu olan ve milyonlarca kadını temsil eden bu örgütün 20 yıldan fazla genel başkanlığını yaptı.

Onun tüm yaşantısı, insanlığın en yüksek ideallerine, barış, demokrasi ve sosyal ilerlemeye adanmıştı. Ölüncüye kadar barış ve insanlar arasında dostluk ve dayanışmanın pekiştirilmesi için savaştı, onun içindir ki bütün dünyedeki ilerici güçlerin sevgisini ve saygısını kazandı. O, bir yurtsever olduğu kadar haksızlıklara, karşı çıkmayı bilmiş, Fransız emperyalistlerinin Vietnam ve Cezayir'e saldırılarına şiddetle karşı çıkmıştı. Bu yüzdendir ki Eugenie Cotton Asya, Afrika - Latin Amerika ve Ortadoğu'daki ezilen ve ulusal bağımsızlığı için savaşan

halkların dostuydu. Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu içinde adı, «Federasyonun Anası» idi. Yaşantısı yalnız Fransız kadınları için değil, tüm dünya kadınları için örnek bir yaşamdı. 85 yaşında, daha ölümünden bir kaç saat evvel Ortadoğu'daki durumu tartışıyor, basılmak üzere, ırkçılığa ve sömürgecilığe karşı barış mücadelesini vurgulayan bir bildiriyle kaleme alıyordu. Eugenie Cotton gelecek için yaşadı ve yarınlar için inandı. Ve yaşantısını, kabiliyetini, yaratıcı enerjisini insanlığın ve çocukların mutluluğuna adadı.

BİR ŞİİR

Siz ey ölü şehrin insanları
kendinize acıyın bir parça
gitmeyin artık savaşa ey askerçikler
geçmişteki savaşlar yetmedi mi?

Savaştan korunmak için ey çocuklar
yalvarın ananıza, babanıza
dört acınlaz gözlerinizi
Artık harabelerde oturmayız deyin
yanışmayın onlar gibi acı çekmeye
Bağırın savaştan kurtarınlar sizi

Size bağlı hala ey analar, size bağlı
sürdürmek ya da söndürmek savaşı.
Yaşesin çocuklarınız ne olur, bırakın
ölsünler diye gelmediler dünyaya
bırakın analar, çocuklarınız yaşasınlar.

Ya daha modern, analar babalar veya naneler, dedeler tarafından uygun görülen kız ve erkekler iki tarafın kabulü alınmaksızın evlendirilir.

En modern ise şehirlerimizde modern zenginlerimiz, parababalarımız tarafından uygulanmakta olan evliliklerdir ki burada da aynı şey söz konusudur. Sevgi anlaşabilmek değil, para para.

Devrimci ablalarım,

Mektubuma karşılık sizlerden aldığım cevap karşısında ne denli sevindim bilemezsiniz. ... sorunlar tüm emekçilerin sorunları ve derneğimiz sayesinde çözülmesi gereken bütün sorunlarımızı çözerek refaha ereceğimizle inanıyor, bundan huzur duyuyorum... elefe verip üstesinden gelmemiz gereken görevlerin en büyüğü, bütün işçi, emekçi halkımızın, kadınlarımızın bu dernek altında örgütlenip eğitime sorunudur. Şayet bunu yapar ve başarılırsak mücadelemizi bir hayli kolaylaştırmış oluruz. Unutmayalım! kuruluş yolu örgütlenmeden geçer.

AKYAZI-SAKARYA

İleriçi Kadınlar Derneğinin Ordu ilinde bir şubesini açmak istiyoruz.

ORDU

Biz Manisa'dan 15 arkadaşız. Derneğimizin Manisa'da bir şubesini açmak istiyoruz..

MANISA

Ben, kazanıp günü gününe kazandığını tüketen 2 çocuklu bir anneyim. Fikirleriniz hoşuma gitti. Buradan iki arkadaş birleşip yazıyoruz. Derneğimize katılmak istiyoruz. Bizli de derneğimize katılırsanız çok memnun oluruz. Ayrıca Kadınların Sesi gazetesine abone olmak istiyoruz.

DOĞU İLAÇ FAB. İŞÇİLERİ

Yazmış olduğunuz konular bizi ciddi çok duygulanarak sayenizde bir takım bilgilere sahip olduk bu duygularımızın ve bilgilerimizin devam etmesi için gazetenize abone olmak istiyoruz... tüm çalışan kadınlar adına sizi ve kuruluşunuzu tebrik ederiz.

PLASTAŞ PLASTİK SANAYİ İŞÇİLERİ

Çalışmalarınızı ve yayın organınız olan Kadınların Sesini çok olumlu bulduk. Biz Havzuluhaçe mahallesi kadınları sizle devamlı diyalog kurmak isteriz.

ADANA

Merhaba, biz Çukurova Tıp Fakültesinde okuyan talebeleriz. Gazeteye abone olmak istiyoruz. Aşağıdaki 30 isime gazete yollar mısınız?

ADANA

Ben bir ilkokul öğretmeniyim. Sizlere katkıda bulunmak etkinliklerinizden haberdar olmak isterim...

KUYUCAK - AYDIN

Derneğimizin bir şubesini ilçemizde açarak devrimci çalışmalarınızı yaygınlaştırmak istiyoruz. Böylece Samandırlı kadınlar olarak yalnız sizi izlemiş olmakla kalmıyacağız, aynı zamanda çalışmalarınıza ve sorumluluklarınıza ortak olmuş olacağız.

SAMANDAĞ-HATAY

Aşağıda isimleri bulunan bizler, emekçi kadınlar olarak Derneğimizin yayın organı olan KADINLARIN SESİ'ni inceledik çok sevindik. Biz, çalışan kadınlar sorunlarını gerçekçi olarak dile getiren ve çözüm şekilleri öneren ilerici dönük başarılı çalışmalarınızdan dolayı sizlere teşekkür ederiz.

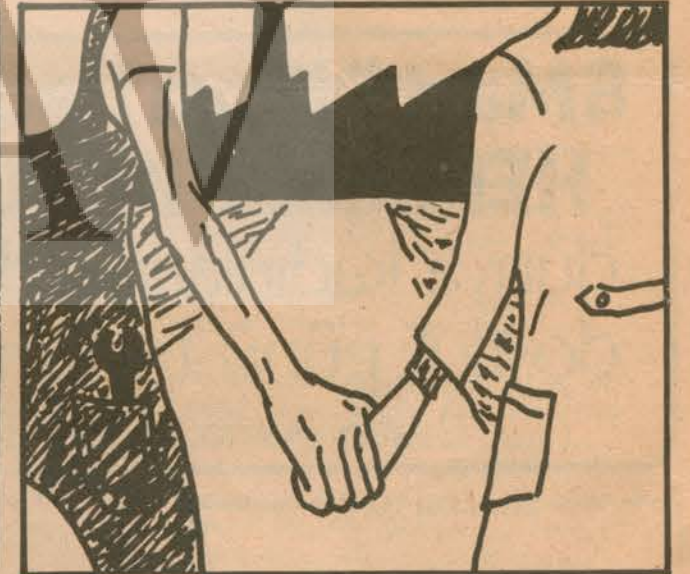
ÇAYCUMA

Önce kadın sorunlarını dile getiren devrimci bir örgüt kurduğunuz için siz tüm ilerici arkadaşlarımızı kutlarız. Kadınların Sesi adlı yayın organınızı okuduk gurur duyduk...

AMASYA

Emperyalist propagandanın, işçilerin ve bütün ezilenlerin mücadelesini provake etme amacıyla kadının erkekten ayrı ve özellikle salt bir cins olarak erkeğe karşı, bağımsız, sınıf mücadelesi dışında bir «kurtuluşu» varmış düşüncesini yaymaya çalışmasına ve böylece kadının ve bütün ezilenlerin esaretini sürdürmeye çalışmasına karşı açtığınız savaşta sizlere başarılar dileriz.

KARTAL TUTUKEVİ

Oysa evlilik ömür boyu anlaşabileceği, sevebileceği kişiyi kendi gönlü, kendi aklı ile hiç bir zorlamaya başvurmaksızın seçerek gerçekleştirebilirse güzeldir.

yurdun her yöresinde derneğimiz çatısı altında birleşelim..

ANA ÇOCUK VE KADIN
SAĞLIĞI ÜZERİNE
SOHBET

çocuklarımızı nasıl besleyelim?

Sağlığımızda yoğurdun yeri

SAĞLIĞIMIZDA YOĞURDUN YERİ

Bu sohbetimizde çok yönlü ve ucuz besin maddesi olması nedeniyle süt ve yoğurttan söz etmek istiyoruz. Süt ve bilhassa yoğurt bünyemiz için günlük gerekli öğeleri yeterli miktar ve oranda bulunduran değerli besinlerimizdir. Hayvan beslemeye çok uygun topraklar üzerinde yaşamamıza rağmen dünyada süt tüketiminde çok gerilerde bulunuyoruz. Bunun temelinde mutlaka egemen sınıfların kendi çıkarları yatmaktadır. Çünkü böylesine ucuz ve kıymetli besin kaynağımızın bilerek az üretilmesi onların, sömürü düzeninin devamına ve bizleri daha düşük vasıfta ürünlerle yaşamaya zorlamaktadır.

Süt ve yoğurt bilhassa gelişmekte olan çocuklar, gebe ve emzikli anneler için büyük önem taşımaktadır. Yoğurdun besi değeri süte eş değerdir. Ne varki saklanması kolay olup asit oranının fazlalığı nedeniyle sindirilmesi daha kolay ve çabuktur. Ayrıca içinde zararlı mikropların azlığı nedeniyle okuyucularımıza yoğurdu süte tercih etmelerini salık veririz. Kaldı ki yoğurdun içindeki insan bünyesine uygun Laktoalbumin ve Laktoglobülün gibi proteinlerin yüzdesi süte göre daha yüksektir. Yoğurdun içinde aynı zamanda kemik yapımı için gerekli kalsiyum, A ve B vitaminleri yeterli miktarda bulunmaktadır. Demir ve C vitaminleri miktarı azdır. Bu nedenle bilhassa süt ve yoğurtla beslenen çocuklarımıza demir ve C vitamini bulunduran besinleri eklememiz gereklidir.

Sütün kaynatılmadan içilmesi içinde bulunan mikroplar nedeniyle sakıncalıdır. Sütün en uygun içilme şekli kabardktan sonra beş dakika ocak üzerinde tutarak hazırlanmış şeklindedir.

Özellikle işçi ve yoksul halk kesimi olan okuyucularımıza günde enaz bir bardak yoğurt veya süt içme alışkanlığı edinmelerini salık veririz. Yoğurdun ömrü uzattığı bilinen diğer gerçeklerdendir de. Bir iki aya kadar bu alışkanlığı devam ettirenler, kendilerinin daha sağlıklı ve dinçleşmiş olduklarının farkına varıp bize hak vereceklerdir.

Hoşçakalın.

Dr. Hüsamettin SÖKÜCÜ

Not: Yazılarımızda ele aldığımız konular bu sütüne tüm ayrıntılarıyla sığamayacak kadar geniş kapsamlıdır. İsteğimiz ise sizleri daha çok ilgilendiren sorunlara ayrıntılı olarak eğilebilmektir. Bu bakımdan sorularınızı içeren mektuplarınızı bekliyoruz.

Ülkemizde hızla artan hayat pahalılığı, işsizlik, enflasyon emekçi halkımızı ve bu arada milyonlarca emekçi kadını ve emekçi eşini derinden etkiliyor. Kadınların bu durumu kader gibi kabullenip, sessiz ve itirazsız katlandıkları günler artık gerilerde kalıyor. Şehirlerde, sanayi kesiminde çalışan kadınların başını çektiği tüm emekçi kadınların örgütlü mücadelesi gün geçtikçe yaygınlaşarak yurdun her köşesinden ses veriyor.

Köyde, kentte, tüm çalışanların sendikalaşma mücadelesinde, toprak işgallerinde, sarı sendikalara karşı mücadelede, fa-

şizme, anti-demokratik yasa ve uygulamalara karşı mücadelede kadınlar yerlerini alıyorlar.

Derneğimiz yeni kurulduğu halde, yurdun dört köşesinden gelen, dertlerini sorunlarını ve örgütlenme isteklerini bildiren yazılar, mektuplar kadınlarımızın bu uyanış ve bilinçlenmelerinin en büyük kanıtları olmaktadır.

Ankara'dan Artvin'e, İzmir'den Mıdyat'a, kuş uçmaz kervan geçmez köylerden, yüzlerce kadının çalıştığı güneyin Çırçır fabrikalarına, tütün işçisinden aydın ve ilerici öğretmen ve

memurlara dek yüzlerce binlerce kadın seslerini duyuracakları, güçlerini birleştirebilecekleri bir örgüt olarak İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ'ni görüyorlar. Ülkemizde halen varolan ve giderek hızlanan anti-demokratik uygulamaların etkisiyle Derneğimizin şube açması uzun süre ertelenerek örgütlenmemiz engellenmek istenmişti. Geçtiğimiz ay içinde uzun süren Ankara'lı ve İzmir'li Dernek redir ön çalışma içinde bulduvelleri, İlerici Kadınlar Derneği Ankara ve İzmir Şubelerini kurmuşlardır.

Yün-Teks'te

Daha önce de duyurduğumuz Yün-Teks grevi 7. ayını dolduruyor. Gazetemize fotoğraflarını haberlerini iletmeye devam eden grevci işçi arkadaşlarımız, şimdi de grev süresince nöbet tutarken iş yerinde ürettikleri el işlerinin sergilerinden fotoğraflı haberlerini ilettiler.

Sendikalarının Topkapı Maltepe Şubesi'nin salonlarında açtıkları sergi, pek çok iş yerlerinden büyük ilgi ile karşılanmış. Sergileri aracılığıyla kadının grevde de olsa, evde de olsa her zaman ve her yerde üretici olduğunu ispatladıklarını belirtiyorlar. Bizde bu çalışkan ve becerili arkadaşlarımızı kutlar, mücadelelerinde de başarı dilekelerimizi tekrarlarız.

Yün-Teks'teki grevci arkadaşlarımız bir sergi açtılar. Grev süresince yaptıkları işleri sergileyen bu çalışkan ve becerili arkadaşlarımız, aynı zamanda kadının her yerde, fabrikada da grevde de evde de üretici olduğunu ispatladıkları için ayrıca çok memnunar.

NE HASTALIK NE KAZA TAŞ OCAĞINDA TASLAR ALTINDA CAN VEREN ÇOCUKLAR

Ülkemizin dört bir yanında hala milyonlarca çocuk okulsuz, yurtsuz, sağlıksız, insanca yaşama koşullarından uzak yaşıyor. Üstelik yoksul emekçi halkımızın çocukları, anaları babaları ile birlikte en ağır işlerde çalışarak ekme peşinde koşuyorlar. Değil kadınlar, çocuklar, erkekler için bile en ağır iş sayılan taş ocaklarında yaşalara aykırı olarak yüzlerce çocuk ça-

lıştırılıyor. İşte bunlardan biri de Antakya'daki taş ocakları. Bu taş ocağına giriş çıkış yasaktır. Çalışma saatleri patron Nuri Varoğlu'nun keyfine kalmıştır. Bu ocaklarda 10, 12 yaşlarında kız çocukları çalıştırılmakta, kazalar günlük olaylardan sayılmaktadır.

Daha geçenlerde Rima Nafiz adında 12 yaşında küçük bir kız çocuğu 2, 3 tonluk bir taş

yığını altında kalarak can verdi. Bu körpeçik canların sorumlusu, onları daha oyun oynayacak, okula gidecek yaşta taş ocaklarında çalışmaya zorlayanlar, yasalara aykırı olarak çocuk emeğini insafsızca sömürenlerdir. Tüm anaların yüreğini isyanla dolduran, çocuklarımızın canına mal olan bu tür olayların hesabını soralım!

8 Mart Dünya Kadınlar Günü HEPİMİZE KUTLU OLSUN dünya kadınlarının dayanışma ve dostluk günü toplantısına katılın

Biletler derneğimizden temin edilebilir... İKD

GİDECEĞİ YER

Hür Yayınevi
P.K. 1222 İSTANBUL

İlerici Kadınlar Derneği
adına sahibi:
BERİA ONGER

Sorumlu Yazışmaları Müdürü:
ZUHAL MERİÇ

Yazışma adresi:
Horhor cad.
Tayyareci Orhan Sk.
No: 7/1 Aksaray-İstanbul

Fiyatı:
150 kuruş

Yıllık abonesi:
18,- T.L.

Baskı:
YENİ OFSET

İla
Tek sū

Son

2